

විද්‍යාව

10 ශ්‍රේණිය

ප්‍රවේණිය

10 ශ්‍රේණිය විද්‍යාව පෙළපොත 2වන කොටසේ පිටු අංක 170 සිට 191 දක්වා අන්තර්ගත ප්‍රවේණි විද්‍යාව ඒකකය හොඳින් අධ්‍යයනය කර මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයට පිළිතුරු සපයන්න.

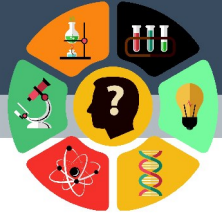
* ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු ලියන්න.

I කොටස

- 1) මිනිස් විශේෂයේ පවත්නා සුලභ ආවේණික ලක්ෂණයක් නොවන්නේ,
 1. බද්ධ වූ කන්පෙති හෝ නිදහස් කන්පෙති පැවතීම.
 2. දිව රෝල් කිරීමේ හැකියාව හෝ නොහැකියාව.
 3. බද්ධ අංගුලිකතාවය.
 4. සෘජු මහපටුගිල්ල හෝ වක්‍ර මහපටුගිල්ල.
- 2) ජාන ස්වාධීනව විසුක්තවීම සැමවිටම සිදු නොවන බව පිළිබඳ සොයාගත් විද්‍යාඥයා වන්නේ,
 1. මෙන්ඩල් ය.
 2. මෙන්ඩලිෂ් ය.
 3. මෝගන් ය.
 4. රද්ලර්ඩ් ය.
- 3) ජීවියෙකු තුළ ජාන දැකගත හැකි වන්නේ,
 1. සෛල ප්ලාස්මය තුළය.
 2. වණර්දේහ තුළය.
 3. රික්තක තුළය.
 4. මයිටොකොන්ඩියම තුළය.
- 4) අතීතයේ විද්‍යාඥයන් ආවේණිය පිළිබඳ පරීක්ෂණ සඳහා ගෙවතු මෑ ශාකය තෝරා ගැනීමට දායක වූ හේතුවක් නොවන්නේ,
 1. ඉතා කෙටි කාලයකින් එලදාව ලබා ගත හැකිවීම.
 2. නුමුහුම් ශාක ලබාගත නොහැකි වීම.
 3. ස්වභාවිකව ස්ව-පරාගණය සිදුවීම.
 4. පහසුවෙන් වගා කළ හැකි වීම.
- 5) ගෙවතු මෑ විශේෂයක වටකුරු බීජ ඇති කරන ජානය R (ප්‍රමුඛ) හා රැළි වැටුණු බීජ ඇති කරන ජානය r (නිලීන) ද වේ. රැළි වැටුණු බීජ සහිත සමයුග්මික ගෙවතු මෑ ශාකයේ ප්‍රවේණි දූර්වය වන්නේ,
 1. Rr
 2. RR
 3. rR
 4. rr
- 6) නුමුහුම් උස ගෙවතු මෑ ශාකයක් (TT) සමඟ නුමුහුම් මිටි මෑ ශාකයක් (tt) පරාගනය කළවිට ලැබෙන පළමු පරම්පරාව (p) පිළිබඳ සත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,
 1. සියලු ශාක වල ප්‍රවේණි දූර්වය Tt වේ.
 2. උස හා මිටි රූපානු දූර්ව සහිත ශාක ලැබේ ය.
 3. උස ශාක 3 : මිටි ශාක 1 ලෙස රූපානු දූර්ව අනුපාතය ලැබේ ය.
 4. TT හා tt ලෙස ප්‍රවේණි දූර්ව සහිත ශාක ලැබේ ය.
- 7) මිනිසාගේ දෛහික සෛලයක ඇති වණර්දේහ සංඛ්‍යාව වන්නේ,
 1. 23 කි.
 2. 46 කි.
 3. 22 කි.
 4. 44 කි.

- 8) ලිංග ප්‍රතිබද්ධ ප්‍රවේණික ආබාධයක් වන හිමෝෆිලියාව පිළිබඳ අසත්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,
1. ස්ත්‍රීන් තුළ පමණක් දැකිය හැක.
 2. පුරුෂයන් තුළ පමණක් දැකිය හැක.
 3. ස්ත්‍රීන් වාහකයන් විය හැකිය.
 4. පුරුෂයන් වාහකයන් නොවේ.
- 9) ජාන විකෘති ඇති විය හැකි ආකාරයක් **නොවන්නේ**,
1. බාහිර බලපෑමකින් තොරව ස්වයංසිද්ධව.
 2. විකිරණවලට භාජනය වීමෙනි.
 3. ආහාර මගිනි.
 4. රසායනික ද්‍රව්‍යවල බලපෑමෙනි.
- 10) ප්‍රතිසංයෝජිත DNA අණු තාක්ෂණය සඳහා බහුලව යොදා ගනුයේ,
1. ප්‍රොටොසෝවන් ය.
 2. දිලීර ය.
 3. බැක්ටීරියාවන් ය.
 4. ඇල්ගී ය.
- 11) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ හරි නම් (✓) ලකුණ ද, වැරදි නම් (X) ලකුණ ද යොදන්න.
- (I) ජෛව ලෝකය තුළ විවිධත්වයක් දැකිය හැක්කේ ශාක හා සතුන් අතර පමණි.
 - (II) ප්‍රවේණි විද්‍යාව යනු ආවේණිය පිළිබඳ අධ්‍යනයයි. ()
 - (III) දෙමාපියන් තුළ පවතින සියලු ලක්ෂණ ජනිතයන් තුළ දැකිය හැක. ()
 - (IV) ඇලිබව යනු කලාතුරකින් හමුවන ආවේණික ලක්ෂණයකි. ()
 - (V) ජීවියෙකුගේ බාහිර වශයෙන් හඳුනා ගත හැකි ලක්ෂණ ප්‍රවේණි දෘශ්‍ය ලෙස හඳුන්වයි.
 - (VI) ජන්මානු මාතෘ සෛල මගින් ජන්මානු සෛල ඇතිවීම සඳහා වැදගත් වන්නේ උෘතන විභාජනයයි. ()
 - (VII) එකම වණර්දේහය මත පිහිටි ස්වාධීනව වියුක්ත වන ජාන ප්‍රතිබද්ධ ජාන ලෙස හඳුන්වයි. ()
 - (VIII) තැලසීමියා රෝගය යනු දෛහික වණර්දේහයක ඇති හිමොග්ලොබින් නිෂ්පාදනය සඳහා වැදගත් වන ජානය විකෘති වීමෙන් ඇතිවන තත්ත්වයකි. ()
 - (IX) ප්‍රතිශක්තිකරණ එන්නත් නිපදවීම සඳහා අධිපත කරන ලද ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් භාවිතා කරයි. ()
 - (X) ජීවියෙකු තුළ පවතින ජාන සියල්ල එක්ව ගත්විට “ගෙනෝමය” ලෙස හඳුන්වයි. ()

II කොටස

(03) ප්‍රවේණි විද්‍යාවේදී භාවිත වන පහත සඳහන් පද අර්ථ දක්වන්න.

i) ආවේණිය -

.....

ii) ප්‍රවේණිය

.....

iii) ප්‍රමුඛ ජානය

.....

iv) නිලීන ජානය

.....

v) සමයුග්මක ජාන

.....

vi) විෂම යුග්මක ජාන

.....

vii) රූපානු දෘශ්‍ය

.....

viii) ප්‍රවේණි දෘශ්‍ය

.....

ix) ප්‍රතිබද්ධ ජාන

.....

(04) ගෙවතු මැ ශාකයක බීජයේ හැඩයට අදාළව පනටි කොටුවක් පහත දක්වා ඇත. එහි වටකුරු හැඩය (R) ප්‍රමුඛ වන අතර රැළි වැටුණු හැඩය (r) නිලීන වේ.

F_1 ♂

		R	r
♀	R	a)	Rr
F_1	R	b)	c)

I) ඉහත පනටි කොටුවෙහි a), b), c) ස්ථාන වලට අදාළව හිස්තැන් පුරවන්න.

II) ඉහත පනටි කොටුවේ පරිදි $F_1 \times F_1$ අතර සිදු කරන මුහුමකදී ලැබෙන රූපානු දෘශ්‍ය සඳහන් කරන්න.

III) ඉහත $F_1 \times F_1$ අතර මුහුමේදී ලැබෙන රූපානු දෘශ්‍ය අනුපාතයන් සඳහන් කරන්න.

IV) ඉහත පනව් කොටුවට අදාළව $F_1 \times F_1$ අතර මුහුමකදී ලැබෙන ප්‍රවේණි දශර් සඳහන් කරන්න.

V) ඉහත $F_1 \times F_1$ අතර මුහුම තුළ ලැබෙන ප්‍රවේණි දශර් අනුපාතයන් මොනවාද?